

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Hotărâre a Guvernului privind instituirea unei scheme de ajutor de stat pentru compensarea creșterii accizei la motorina utilizată drept combustibil pentru motor

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

Actul normativ a fost elaborat ca urmare a consultărilor dintre reprezentanții transportatorilor, Secretariatului General al Guvernului, Ministerului Transporturilor și Infrastructurii și Ministerului Finanțelor, având ca obiect analiza situației economice generată de creșterea prețului la carburanți.

Astfel, prin ”Sarcinile stabilite în ședința Guvernului din data de 25 ianuarie 2024”, s-a dispus elaborarea unui act normativ privind compensarea creșterii accizei la motorina pentru transportatori.

2.2 Descrierea situației actuale

Pentru a evita creșterea prețurilor la transportul rutier de mărfuri și persoane și implicit a majorării prețurilor pentru alte produse și servicii, constatându-se o perturbare a lanțurilor de aprovizionare ce afectează mai multe sectoare economice, pe de o parte, cât și pentru preîntâmpinarea unei posibile reorientări a transportatorilor în efectuarea alimentării cu carburant a mijloacelor de transport în alte state, pe de altă parte, precum și pentru aprobarea unor măsuri fiscal - bugetare, este necesar ca Guvernul României să adopte în acest sens o hotărâre.

În prezent, operatorii de transport rutier se află la limita supraviețuirii din cauza creșterii inflației și a prețului la motorină, costurile de operare crescând semnificativ. Firmele de transport rutier nu au posibilitatea absorbției creșterii costurilor de operare, presiunea prețului motorinei aducând costuri suplimentare imediate care pot determina insolvența sau chiar falimentul acestora. Spre exemplu, costul de operare al transportului rutier de marfă a crescut în transportul internațional cu 29%, iar în transportul național cu 39%.

În sprijinul celor expuse anterior:

- În Aprilie 2022 prețul motorinei a ajuns să reprezinte 40,5% din costurile de operare ale transportatorilor, creșterea menținându-se pe întreg parcursul anului 2023.
- În perioada 2018 - 2023 costul mediu din transportul internațional a crescut cu 29%, iar cel din transportul național cu 39%.

- Majorarea dobânzii de politică monetară a BNR a condus la creșterea ROBOR până 6,03% la data de 26 Ianuarie 2024, acesta atingând una dintre cele mai mari valori înregistrate în ultimii 9 ani. Firmele de transport rutier cu finanțări în derulare vor achita mai mult lunar. Costurile cu finanțarea au crescut cu 15% în anul anterior pentru transportatori.

- Firmele de transport rutier au o marja de profit net de 6-7%. În condițiile creșterii costurilor cu 29% respectiv 39% transportatorii nu au posibilitatea absorbției acestora, majoritatea riscă falimentul.

Structură costuri transport internațional/național pe componente Noiembrie 2023

În concluzie, costurile de operare ale transportatorilor depind în mare măsură de prețurile combustibililor. Structura costurilor poate varia în funcție de specificul companiei de transport, regiunea geografică și tipul de marfă transportată. De asemenea, fluctuațiile de preț la motorină, schimbările de reglementări în domeniu și condițiile de piață influențează în mod direct costurile de transport.

2.3 Schimbări preconizate

În vederea stopării creșterii prețurilor aferente operațiunilor de transport rutier de mărfuri/persoane care determină majorarea costurilor și pentru alte produse și servicii, pentru preîntâmpinarea unei posibile reorientări a transportatorilor rutieri în efectuarea alimentării cu motorină a mijloacelor de transport în alte state, Guvernul României poate adopta măsuri legislative în acest sens.

Astfel, scopul prezentului proiect de hotărâre a Guvernului îl constituie instituirea unei scheme de ajutor de stat sub forma restituirii sumelor reprezentând diferența dintre nivelul standard al accizelor și nivelul redus al accizelor, stabilit conform art. 342 alin. (9) și (10) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, pentru motorina utilizată drept combustibil pentru motor (denumită compensarea creșterii accizei).

Măsura identificată și propusă constă în restituirea sumei de 13 bani pe litru de motorină achiziționată și se aplică operatorilor de transport rutier, licențiați în România, care desfășoară activități de:

a) transportul rutier de mărfuri în cont propriu sau contra cost, cu autovehicule ori ansambluri de vehicule articulate destinate exclusiv transportului rutier de mărfuri și cu o greutate brută maximă autorizată de cel puțin 7,5 tone;

b) transportul de persoane, regulat sau ocazional, cu excepția transportului public local de persoane, cu un autovehicul din categoria M2 ori M3, definit în Directiva 2007/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 5 septembrie 2007 de stabilire a unui cadru pentru omologarea autovehiculelor și remorcilor acestora, precum și a sistemelor, componentelor și unităților tehnice separate destinate vehiculelor respective.

Compensarea creșterii accizei la motorină se realizează prin restituirea trimestrială a sumelor menționate mai sus operatorilor economici licențiați în România.

De asemenea, prin proiect se vor stabili prevederi care se referă la:

- ordonatorul de credite/furnizorul ajutorului de stat - Ministerul Finanțelor;
- desemnarea administratorului schemei - Autoritatea Rutieră Română - A.R.R., având în vedere că toate informațiile necesare stabilirii eligibilității operatorilor economici și a vehiculelor, se regăsesc în baza de date a acestei instituții;
- bugetul total maxim estimat al schemei de ajutor de stat care este de 180 de milioane de lei, cu posibilitatea suplimentării;
- plata ajutorului de stat care se efectuează până la data de 31 decembrie 2025 inclusiv, în limita bugetului alocat schemei, în baza dispozițiilor de plată a ajutorului de stat aprobat pentru compensarea creșterii accizei la motorină emise până la data de 31 decembrie 2024 de către A.R.R.;
- numărul total estimat al operatorilor economici care urmează să beneficieze de ajutor de stat, care este de 4.000;
- condițiile și documentele necesare pentru ca operatorii economici și vehiculele să îndeplinească criteriile de eligibilitate pentru compensarea creșterii accizei la motorină; aceste condiții sunt stabilite în mod diferențiat de tipul vehiculelor;
- baza de calcul pentru compensare a creșterii accizei la motorină;
- modul de determinare a sumelor solicitate la plată prin dispozițiile de plată a ajutorului de stat
- perioada de compensare a creșterii accizei la motorină către operatorii economici, respectiv trimestrul calendaristic;

Având în vedere faptul că, din considerente tehnice (schema de ajutor de stat este valabilă până la 31.12.2024 și termenul de analiză, respectiv pentru parcurgerea procedurii de plată este mai mare de 30 de zile calendaristice), facturile pentru motorina alimentată în perioada 16 noiembrie-31 decembrie 2024 nu vor putea fi solicitate la plată și decontate, pentru a compensa acest impediment se vor recunoaște ca și cheltuieli eligibile facturile prezentate pentru alimentările efectuate începând cu 30 de zile lucrătoare anterioare publicării în Monitorul Oficial a prezentului act normativ.

Pot depune cereri de compensare a creșterii accizei la motorină numai operatorii economici care nu se află în procedură de executare silită, faliment, dificultate, dizolvare, închidere operațională sau lichidare, împotriva cărora nu au fost emise decizii de recuperare a unui ajutor de stat, iar în cazul în care asemenea decizii au fost emise, acestea nu au fost executate conform prevederilor legale în vigoare.

Compensarea creșterii accizei la motorină nu presupune efectuarea unui control anticipat, schema de compensare a creșterii accizei la motorină fiind supusă controlului ulterior efectuat potrivit Codului de procedură fiscală, prin structura de specialitate cu atribuții privind inspecția economico - financiară din cadrul Ministerului Finanțelor.

2.4 Alte informații

Noua schemă de ajutor de stat va avea ca bază legală cadrul normativ european aflat în vigoare până la data de 31.12.2026, respectiv Regulamentului (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, cu modificările și completările ulterioare,

Secțiunea a 3-a

Impactul socio-economic

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Nu este cazul

3.2 Impactul social

Nu este cazul

3.3 Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4 Impactul macroeconomic

Nu este cazul

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Nu este cazul

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Ajutorul de stat se acordă cu respectarea legislației comunitare în domeniul ajutorului de stat și, ca urmare, nu există o denaturare semnificativă a mediului concurențial.

3.5 Impactul asupra mediului de afaceri

Această măsură de ajutor de stat are un impact pozitiv asupra mediului de afaceri în sensul diminuării diferențelor de preț înregistrate la motorină în România față de statele membre UE

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

Nu e cazul

3.7 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Nu e cazul

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Nu e cazul

3.9 Alte informații

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri).

- în mii lei (RON)						
<i>Indicatori</i>	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						

a) bugetul de stat, din acesta: (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit						
b) bugete locale: (i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat (i) contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora.)						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: Nu este cazul.						
4.8. Alte informații Sumele aferente ajutorului de stat, conform celor menționate mai sus se asigură cu încadrarea în prevederile bugetare aprobate în bugetul Ministerului Finanțelor - Acțiuni generale, inclusiv prin virări și/sau redistribuiri.						

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

Nu este cazul.

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)

Ajutorul de stat se acordă cu respectarea legislației comunitare în domeniul ajutorului de stat.

5.3.1. Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

5.3.2. Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE

Schema de ajutor de stat este exceptată de la obligația notificării în vederea obținerii Deciziei de aprobare din partea Comisiei Europene.

Comisia Europeană trebuie informată în termen de 20 de zile lucrătoare de la data aprobării actului normativ.

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene -

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

5.6. Alte informații

Nu au fost identificate

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Nu este cazul.

6.5. Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ

Proiectul de act normativ va fi supus avizului Consiliului Legislativ.

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării

Nu este cazul.

c) Consiliul Economic și Social

Nu este cazul.

d) Consiliul Concurenței

Proiectul de act normativ va fi supus avizului Consiliului Concurenței.

e) Curtea de Conturi

Nu este cazul.

6.6. Alte informații

Nu au fost identificate

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ a fost elaborat cu respectarea prevederilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, fiind publicat pe site-ul Ministerului Finanțelor la data de _____

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

7.3. Alte informații

Nu au fost identificate

Secțiunea a 8-a

Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Nu implică măsuri suplimentare de implementare

8.2. Alte informații

Nu au fost identificate

Față de cele prezentate mai sus, a fost promovat prezentul proiect de Hotărâre a Guvernului privind instituirea unei scheme de ajutor de stat pentru compensarea creșterii accizei la motorina utilizată drept combustibil pentru motor pe care, dacă sunteți de acord, vă rugăm să-l adoptați.

MINISTRUL FINANTELOR

Marcel-Ioan BOLOȘ

**MINISTRUL TRANSPORTURILOR SI
INFRASTRUCTURII**

Sorin Mihai GRINDEANU

Avizăm favorabil

**Viceprim-ministru,
Marian NEACȘU**

**Ministrul Justiției
Alina-Ștefania GORGHIU**